

Jo Claes

Voor wie
de klok slaat

Houtekiet
Antwerpen / Utrecht

Graag uw reacties op
www.jo-claes.be
www.facebook.com/misdaadauteurjoclaes

© Jo Claes / Uitgeverij Houtekiet 2016
Houtekiet, Katwilgweg 2, B-2050 Antwerpen
info@houtekiet.be
www.houtekiet.be

Omslag Wil Immink naar de jacquemart
op de Sint-Pieterskerk, Leuven
Foto omslag © Uschi Claes
Opmaak www.intertext.be

ISBN 978 90 8924 443 7
e-ISBN 978 90 8924 444 4
D 2016 4765 1
NUR 330

Eerste druk maart 2016
Tweede druk april 2016
Derde druk april 2016

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.
No part of this book may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission of the publisher.

Voor Wim

Deel I

De optocht der togati

Thomas Berg had een hekel aan 21 september. Niet zozeer omdat die datum het begin van de herfst inluidde, als wel omdat op die dag het nieuwe academiejaar van start ging, zodat Leuven in minder dan vierentwintig uur tijd veranderde van een rustig provincienest in een overbevolkte, lawaaierige en geconstipeerde stad waarvan het aantal inwoners in één klap met de helft was toegenomen.

De gevolgen daarvan waren overweldigend. Rijen aan kassa's van winkels en supermarkten werden plots dubbel zo lang; toneel- en muziekvoorstellingen waren maanden op voorhand uitverkocht; cafés en restaurants puilden avond na avond uit. Hetzelfde gold voor het verkeer: door het sterk toegenomen aantal voertuigen slibden de smalle straten hopeloos dicht, terwijl parkeerplaatsen vrijwel onvindbaar werden en voetpaden onbegaanbaar doordat ontelbare fietsen vier- of vijfde de gevels stonden gestald. En 's nachts, wanneer de modale burger snakte naar wat rust, hield het gebrul van feestvierende studenten iedereen urenlang wakker, zodat de politie overstelpt werd met klachten over geluidsoverlast en openbare dronkenschap.

Maar wat voor sommigen een beproeving was, was voor anderen een meevaller. Het hele economische weefsel van de stad was immers zo sterk vervlochten met de activiteiten van

de universiteit dat zowel de horeca als de middenstand voor een aanzienlijk deel afhankelijk was van de studenten en dankzij hen gouden zaken deed.

Plaag of zegen, feit was dat Leuven elke herfst opnieuw een metamorfose onderging die niet één inwoner onberoerd liet en die een omvang had zoals dat voor geen enkele andere stad in het land het geval was.

Dit jaar viel 21 september op een dinsdag en restten er nog slechts twee dagen voor het nieuwe academiejaar begon. Thomas Berg wandelde op zijn dooie gemak door de straten en deed met opzet twee keer langer dan gewoonlijk over de afstand van zijn flat tot aan het politiebureau. De oorzaak daarvan lag gedeeltelijk bij het weer. Na een druilerige, sombere week was de zon opnieuw van de partij en alleen dat al was voldoende om zijn looptempo af te zwakken tot een slentergang. Bovendien was het zondag en genoot hij met volle teugen van de rust in de stad, zeker nu Leuven binnenkort weer overspoeld zou worden door een horde losgeslagen studenten. Maar dé belangrijkste reden voor zijn getreuzel was de briefing die om vier uur met zijn superieuren stond gepland. In Bergs ogen was elke vergadering er één te veel, vooral als die viel op zondag, de dag waarop zelfs God geoordeeld had dat het even genoeg was geweest.

Aan de Parkpoort stak hij de ringweg over en sloeg linksaf. Ongeveer een maand geleden was hem van hogerhand meegedeeld dat hij belast zou worden met de ordehandhaving op de openingsdag van het nieuwe academiejaar, het 589ste in de geschiedenis van de universiteit. Normaliter nam de lokale politie die taak op zich, maar dit keer had de kersverse Leuvense rector, Albrecht Termondt, een controversiële gast uitgenodigd. De man heette Badru Alupo en was rector van de universiteit van Kampala waar homostudenten onlangs het verbod

hadden gekregen om nog langer de colleges bij te wonen. De invitatie was daarom erg omstreden en zou geheid tot protesten leiden van de homobeweging en waarschijnlijk ook van enkele tientallen Ugandese studenten die aan de Leuvense universiteit waren ingeschreven.

Berg had alle mogelijke moeite gedaan om aan de opdracht te ontsnappen met het argument dat hij geen enkele ervaring had met ordehandhaving. Bovendien had hij zijn handen vol met het opsporen van een bijzonder gewelddadige overvaller die sinds kort de stad onveilig maakte. Al drie keer in enkele maanden tijd was een late feestvierder op weg naar huis door een gemaskerde man in elkaar geslagen en beroofd. De feiten deden zich telkens voor in stille, afgelegen straten, ver van de bewakingscamera's, en vooralsnog was de politie er niet in geslaagd om de dader te pakken te krijgen.

Bergs bezwaren waren door zijn superieuren van tafel geveegd. De opdracht, verzekerde men hem, was gezien het lage veiligheidsrisico grotendeels pro forma. Het enige moment waarop er iets kon gebeuren, was tijdens de optocht der togati, de stoet van professoren in toga die zich naar aloude gewoonte te voet van de universiteitshal naar de Sint-Pieterskerk begaven waar het nieuwe academiejaar geopend werd met een eucharistieviering. De afstand bedroeg nauwelijks een paar honderd meter: van de Naamsestraat naar de Grote Markt en vandaar naar de hoofdingang van de kerk op het Mathieu de Layensplein. Er zou onderweg misschien wat geroepen worden, her en der met borden en spandoeken gezwaaid, maar rellen die naam waardig werden niet verwacht.

Op Bergs vraag waarom hij en zijn team dan werden ingeschakeld, had hij als antwoord gekregen dat de zaak politiek gevoelig lag. De Ugandese president, Yoweri Museveni, was voor een tweedaags bezoek in Brussel, waar besprekingen

voorzien waren met de premier, de minister van Buitenlandse Zaken en enkele afgevaardigden van het Europees Parlement, maar door de recente antihomowet in zijn land was de top in een negatief daglicht komen te staan en had het SMUG – een letterwoord voor de Ugandese mensenrechtenorganisatie *Sexual Minorities Uganda* – met protestacties bedreigd.

In Leuven daarentegen bestond voor dat alles geen gevaar. Alleen al vanwege de grotere media-aandacht zou het SMUG zijn pijlen richten op de president, zodat de universiteitsstad buiten schot bleef. Nee, het inschakelen van Bergs team was alleen een tegemoetkoming aan de Brusselse politie die instond voor de veiligheid van de buitenlandse delegatie in de hoofdstad. Volgens hun inschatting liep de rector van Kampala geen enkel risico, maar om de Ugandese veiligheidsdienst gerust te stellen, wilde men het doen voorkomen dat er ook in Leuven speciale maatregelen genomen waren.

Berg had daaruit afgeleid dat het inzetten van zijn team niet meer was dan een charmeoffensief en dat maakte dat hij nog grotere bedenkingen had bij het nut van de opdracht. De keuze was op hem gevallen omdat hij het oudste diensthoofd was. Er waren weliswaar twee collega's met een langere staat van dienst, maar Smeets was nog maar pas geopereerd aan een liesbreuk en Tavernier ging eind van de maand met pensioen. Daarmee was het verdict gevallen: Thomas Berg, chef van de dienst geweld, kreeg de bewakingsopdracht in de schoenen geschoven en daar hielp geen lievermoederen aan.

Het was twee voor vier toen Berg op het politiebureau arriveerde, met een humeur dat nog het best omschreven kon worden als geprikkeld en een bereidwilligheid die ver beneden het vereiste niveau scoorde. De vergadering vond plaats in het kantoor van de directeur. Naast Denissen waren er nog drie andere mensen aanwezig: de commissaris, de secretaresse van

de rector die Anita Goessens heette en tot slot een jonge vrouw van Afrikaanse origine, de assistente van Badru Alupo. Het was vanwege haar dat de bijeenkomst vandaag was gepland. Samen met enkele leden van de Ugandese veiligheidsdienst was zij een dag eerder in Zaventem geland om alles in gereedheid te brengen voor de komst van de rector: het vervoer van de luchthaven naar het hotel, de wensen in verband met logies en maaltijden, het op punt stellen van de verschillende afspraken, de contacten met de lokale veiligheidsverantwoordelijken en dies meer.

Zodra Berg het kantoor betrad, nam Denissen de honneurs waar en stelde hem voor, tot Bergs verbazing in het Nederlands:

‘Juffrouw Magara, dit is hoofdinspecteur Berg. Hij coördineert de veiligheidsmaatregelen tijdens het verblijf van meneer Alupo in Leuven.’

De jonge vrouw nam hem taxerend op.

‘Aangenaam, hoofdinspecteur.’

Berg schudde haar de hand. Ze had een mooi, ovaal gezicht met lichtjes schuinstaande ogen en gitzwart, dik haar dat golvend tot aan haar schouders reikte. Hij schatte haar begin dertig. Ze droeg een zwarte jurk met een oranjeleurig Afrikaans motief dat iets weg had van een spiraalvormige schelp.

Enigszins verwonderd zei hij:

‘U spreekt zeer goed Nederlands, juffrouw Magara.’

Ze glimlachte en toonde daarbij een prachtig, hagelwit gebit dat niet zou misstaan in een reclamespot voor tandpasta.

‘Mijn moeder is van hier,’ legde ze uit. ‘Ze heeft mijn vader aan de universiteit leren kennen. Hij heeft vier jaar in Leuven gestudeerd. Na hun studies zijn ze getrouwd en in Uganda gaan wonen. Mijn moeder heeft met mij en mijn broer altijd Nederlands gesproken. Per slot van rekening woont de helft van onze familie hier.’

Berg knikte. Dat verklaarde de kleur van haar huid die een stuk lichter was dan van iemand uit Centraal Afrika kon worden verwacht.

‘Dit is dus niet de eerste keer dat u in België bent?’

‘Het is mijn vierde... of nee, mijn vijfde bezoek. De laatste keer is wel al een tijdje geleden.’

Berg wilde nog iets vragen, maar op dat ogenblik mengde Denissen zich in het gesprek.

‘Het is vanwege juffrouw Magara’s kennis van het Nederlands en haar vertrouwdheid met ons land dat ze door haar regering is aangesteld als contactpersoon tussen de Ugandese veiligheidsdienst en de Leuvense politie. Maar dat kan zij ons beter zelf vertellen.’

De directeur maakte een uitnodigend gebaar naar de ovale tafel in de hoek van het kantoor. Er stond een thermoskan met koffie klaar en een schotel koekjes. Dat laatste had Berg nooit eerder meegemaakt. De koffie kende hij wel.

‘Ik stel voor,’ vervolgde Denissen, ‘dat we eerst de agenda van meneer Alupo doorlopen.’

Iedereen nam plaats. Juffrouw Magara liet een paar foto’s rondgaan en legde intussen uit dat de Ugandese delegatie morgen zou arriveren met de vlucht van 16.30 uur. De president en zijn entourage bleven in Brussel; Badru Alupo reisde meteen door naar Leuven. Er was voor hem een kamer gereserveerd in het Begijnhof Hotel aan de ringweg waar gasten van de universiteit doorgaans werden ondergebracht vanwege de rustige ligging en het unieke historische kader.

Terwijl juffrouw Magara verder uitweidde over de afspraken van Badru Alupo tijdens zijn tweedaagse bezoek, bestudeerde Berg de foto’s. De eerste toonde een man van begin vijftig met een donkere, bijna zwarte huid en een open gezicht waarop zich een brede glimlach aftekende. Uit de voorinformatie die

hem per mail was bezorgd, wist hij dat de Ugandese rector – net als de vader van zijn huidige assistente – een oud-student was van de Leuvense alma mater, maar alleen Engels sprak. Het weinige Nederlands dat hij tijdens zijn studietijd had opgepikt, was hij in de loop der jaren kwijtgeraakt.

De tweede foto was die van een jongere man die in opdracht van de Ugandese veiligheidsdienst zou fungeren als chauffeur en lijfwacht van de rector. Hij zag er midden dertig uit en zijn naam bevatte zoveel medeklinkers dat het woord een fonetisch struikelblok vormde waar Berg de grootste moeite mee had.

‘Hoofdinspecteur?’

Hij schrok op uit zijn gedachten. De commissaris hield vragend de thermoskan boven zijn kopje. Met een kort handgebaar bedankte hij. Daarstraks was hij een koffiezaak gepasseerd met tegen de etalage een reclameslogan waar hij volmondig mee akkoord ging: *Life is too short to drink bad coffee.*

Hij richtte zijn aandacht opnieuw op de Ugandese. Die had het al een paar minuten over de openingsplechtigheid van het nieuwe academiejaar, maar zweeg nu en keek afwachtend zijn richting uit. Berg merkte dat ook de ogen van de anderen op hem gericht waren en realiseerde zich dat hij iets had gemist. Hij zag de directeur ontstemd fronsen.

‘Juffrouw Magara vroeg om een overzicht van de veiligheidsmaatregelen, hoofdinspecteur.’

Berg wierp de jonge vrouw een verontschuldigende blik toe en gaf een samenvatting van wat er afgesproken was tussen zijn dienst en de lokale politie. De wagen van de rector zou van de luchthaven tot in Leuven begeleid worden door twee gemotoriseerde agenten. Zolang Badru Alupo in het hotel bleef, volstond de aanwezigheid van zijn lijfwacht, maar de volgende ochtend werd hij al om negen uur in de universiteitshal verwacht en vanaf dat ogenblik zou Bergs dienst de bewaking coördineren.